

22/2001. (X. 10.) KöM rendelet

a hulladéklerakás, valamint a hulladéklerakók lezárásának és utógondozásának szabályairól és egyes feltételeiről

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 59. §-a (2) bekezdésének *aa)* és *ad)* pontjában kapott felhatalmazás alapján az érdekelt miniszterekkel egyetértésben a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. § (1) A rendelet hatálya:

- a)* a hulladék lerakással történő ártalmatlanítására (a továbbiakban: lerakás), illetve a hulladéklerakók engedélyezésével, üzemeltetésével, lezárásával és utógondozásával kapcsolatos tevékenységre,
 - b)* a lerakással ártalmatlanítható hulladékokra,
 - c)* a lerakók felülvizsgálatára
- terjed ki.

(2) A rendelet hatálya nem terjed ki:

- a)* az iszap (beleértve a szennyvíziszapot vagy komposztot, a kotrási műveletekből származó iszapot és egyéb iszapokat) talajon történő szétterítésére (talajba juttatására) trágyázás vagy talajjavítás céljából;
- b)* a tereprendezésre vagy építési célokra alkalmas inert hulladéknak hulladéklerakóban történő hasznosítására;
- c)* a nem veszélyes kotrási iszapok vízparti lerakására, amennyiben az iszapot abból a mederből emelték ki, melynek a partján elhelyezik, továbbá nem veszélyes iszap felszíni vízbe történő elhelyezésére;
- d)* az ásványi alapanyagok kitermelése során (feltárásból, kitermelésből, kezelésből és tárolásból) keletkező, valamint a bányászati tevékenységhez kapcsolódó termelésteknológiából származó nem szennyezett anyag vagy nem veszélyes hulladék lerakására.

Értelmező rendelkezések

2. § a) Hulladéklerakás: a hulladékok és a környezet kölcsönhatásának megakadályozása céljából végzett, közegészségügyi és környezetvédelmi, valamint meghatározott biztonsági követelmények, műszaki védelmi előírások betartásával megvalósított, a földtani közeg felszínén vagy a közegben történő elhelyezés.

b) Hulladéklerakó telep (a továbbiakban: hulladéklerakó): a hulladéklerakás feladatát megvalósító építmények összessége. Hulladéklerakónak minősül:

- ba)* az üzemi hulladéklerakó, amelyben a hulladék termelője saját telephelyén valósítja meg az általa termelt hulladék lerakását; valamint
- bb)* az olyan állandó (vagyis több mint egy éven túli) üzemeltetésre létesített építmény is, melynél az üzemelés időtartama meghaladja:

- az újrahasznosítási, kezelési célú tárolás esetén a három évet,
- az ártalmatlanításra való elszállítás előtti tárolás esetén az egy évet.

c) Csurgalékvíz: minden olyan folyadék, amely a lerakott hulladékon átszivárog, vagy amelyet a hulladéklerakó magában tart, illetőleg amely a csurgalékvízgyűjtő rendszeren elvezetésre kerül.

d) Hulladéklerakó-gáz: minden olyan gáz, amely a hulladéklerakóba elhelyezett hulladékból fejlődik.

e) Üzemeltető: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki (amely) a hulladéklerakó előírás szerinti létesítéséért, üzemeltetéséért, illetve utógondozásáért felelős, a különböző szakaszokban adott esetben egymástól eltérő személy vagy szervezet.

f) Meglévő hulladéklerakó: az a hulladéklerakó, amelyet 2001. július 16-ig engedélyeztek.

A hulladéklerakás általános szabályai

3. § (1) Új hulladéklerakót létesítésének engedélyezésekor, a meglévőt 2003. január 1-jéig – e rendelet szabályai szerint – a következő kategóriákba kell besorolni:

- a)* veszélyeshulladék-lerakó,
- b)* nem veszélyeshulladék-lerakó,
- c)* inerthulladék-lerakó.

(2) A hulladéklerakók létesítésével és üzemelésével, a hulladékátvétel követelményeivel, valamint az ellenőrzési és megfigyelési eljárásokkal kapcsolatos minden hulladéklerakó kategóriára vonatkozó általános műszaki előírásokat e rendelet 1., 2. és 3. számú mellékletei határozzák meg.

(3) Hulladéklerakással csak az előkezelt hulladékok ártalmatlaníthatók, kivéve az inert hulladékokat és azokat a hulladékokat, melyek előkezelése az elérhető legjobb technikával nem valósítható meg.

4. § (1) Tilos elhelyezni a 3. § szerinti hulladéklerakókon:

a) folyékony hulladékot;

b) nyomás alatti gázt;

c) a hulladéklerakás körülményei között a Hgt. 2. számú melléklete szerint:

ca) robbanásveszélyes,

cb) maró,

cc) oxidáló,

cd) tűzveszélyes,

ce) fertőző kórházi vagy más egészségügyi, illetve állategészségügyi intézményből származó klinikai hulladékot;

d) használt egész gumiabroncsot 2003. július 1-je után, a hulladéklerakó-építés műszaki létesítményeinek céljára használt gumiabroncsok, valamint a kerékpár gumiabroncsok és az 1400 mm külső átmérőnél nagyobb gumiabroncsok kivételével, továbbá az aprított használt gumiabroncsot 2006. július 1-je után;

e) előkezelés nélküli szennyvíziszapot;

f) állati hulladékot;

g) minden más típusú hulladékot, mely nem elégíti ki az e rendelet 2. számú mellékletében meghatározott átvételi követelményeket.

(2) Tilos a hulladék keverése, hígítása abból a célból, hogy az így nyert hulladék megfeleljen a hulladéklerakóban való elhelyezés követelményeinek.

5. § (1) A 3. § (1) bekezdése szerint meghatározott kategóriájú hulladéklerakóban – a hulladékok jegyzékéről szóló külön jogszabály figyelembevételével – a következő hulladékok lerakása engedélyezhető:

a) veszélyeshulladék-lerakóban történő elhelyezéssel veszélyes hulladékok;

b) nem veszélyeshulladék-lerakóban történő elhelyezéssel:

ba) települési szilárd hulladék, amely kielégíti a nem veszélyeshulladék-lerakóban átvehető hulladékra az e rendelet 2. számú mellékletének megfelelően megállapított átvételi követelményeket;

bb) egyéb nem veszélyes hulladékok, melyek kielégítik a 2. számú melléklet szerinti átvételi követelményeket;

bc) biológiai, kémiai, illetve hőkezeléssel, tartós (legalább 6 hónapig tartó) tárolással vagy más kezeléssel nyert olyan szennyvíztisztításból származó hulladék és csatornaiszap, amelyben a fekál coli és a fekál sterptococcus szám ml-ben mért mennyisége a kezelés során az eredeti érték 10%-a alá csökkent;

bd) az előkezelés (befoglalás, beágyazás) után, nem veszélyes hulladékként kezelhető veszélyes hulladékok, melyek kielégítik a 2. számú melléklet szerinti átvételi követelményeket;

c) inerthulladék-lerakóban való elhelyezéssel csak inert hulladéknak minősülő hulladék.

(2) Az (1) bekezdés bd) pontjában meghatározott hulladékokat a biológiailag lebontható hulladékoktól elkülönítve, külön kazettában kell lerakni.

6. § Az 5. § (1) bekezdés b) pontja szerinti hulladék lerakása esetén az üzemeltetőnek az e rendelet 3. számú mellékletének 4. pontja szerint igazolnia kell a illetékes környezetvédelmi felügyelőség számára (a továbbiakban: felügyelőség) a lerakással ártalmatlanított hulladék biológiailag lebontható szervesanyag-tartalmának a Hgt. 56. § (7) bekezdés a), b), és c) pontjai szerinti csökkentését.

7. § A hulladéklerakás díját az üzemeltetőnek úgy kell megállapítania, hogy az fedezze a hulladéklerakó kiépítésének, üzembe helyezésének és üzemeltetésének teljes költségét, továbbá a hulladéklerakó lezárásának és legalább 30 évig történő utógondozásának becsült költségét.

Hulladéklerakó létesítésének engedélyezése

8. § (1) Hulladéklerakó abban az esetben létesíthető, amennyiben megfelel az e rendelet 1. számú mellékletében meghatározott feltételeknek.

(2) A hulladéklerakó létesítésére vonatkozó engedély iránti kérelemnek a következőket kell tartalmaznia:

- a) a kérelmező és az üzemeltető nevét, címét és KSH azonosító kódját (ha a kérelmező és az üzemeltető nem azonos);
- b) a földhivatalnak a termőföld más célú hasznosítására vonatkozó engedélyét;
- c) elvi építési engedélyt;
- d) a lerakandó hulladék típusainak leírását, a hulladékok jegyzékéről szóló külön jogszabály szerinti kódszámát és tervezett összes mennyiségét;
- e) a lerakás során alkalmazandó technológia és műszaki védelem leírását, a környezetszennyezés megelőzésére és csökkentésére alkalmazandó leghatékonyabb megoldások figyelembevételével;
- f) a hulladéklerakó tervezett teljes befogadó kapacitását a tartalékterületek figyelembevételével;
- g) a helyszín leírását, beleértve annak hidrogeológiai és geológiai jellemzését;
- h) üzemeltetési tervet (pl. a lerakásra tervezett hulladék típusától függően keletkező hulladéklerakó-gáz gyűjtési-kezelési rendszerének megoldása);
- i) a környezeti elemekben előre nem látható esemény vagy ismeretlen ok miatt bekövetkező károsodás esetén a keletkező károk megelőzésére, elhárítására, illetőleg mérséklésére irányuló tevékenységre vonatkozó kárelhárítási tervet;
- j) a javasolt mérési, megfigyelési és ellenőrzési tervet;
- k) a lezárással és az utógondozással kapcsolatos tevékenységek tervét;
- l) a környezetvédelmi engedélyt, amennyiben azt külön jogszabály előírja;
- m) a hulladéklerakó utógondozására szolgáló pénzügyi források bemutatását.

9. § A felügyelőség a hulladéklerakó létesítését, illetőleg további működését akkor engedélyezi, ha

- a) a hulladéklerakó létesítésének céljai, létesítési körülményei megfelelnek az országos hulladékgazdálkodási terv céljainak, a létesítéssel érintett terület területi és helyi hulladékgazdálkodási terveinek, illetve területfejlesztési és településrendezési terveinek és helyi építési szabályzatának;
- b) a hulladéklerakó létesítése és működése megfelel a külön jogszabályokban, illetve az e rendeletben foglalt követelményeknek;
- c) a kérelmező a lerakás megkezdése előtt a szükséges pénzügyi források biztosítékkénti megjelölésével megfelelően igazolta, hogy teljesíteni tudja az e rendelet előírásai alapján kiadott engedélyből következő kötelezettségeit, beleértve az utógondozást és a lezárást.

10. § (1) A hulladéklerakó létesítésének engedélyezése során a felügyelőség minden esetben:

- a) figyelembe veszi a lerakó befogadóképességét és a lerakásra kerülő hulladék típusát, illetve mennyiségét;
- b) meghatározza a lerakott hulladék minősége figyelembevételével a mintákban vizsgálandó alkotórészek körét (hulladékmintában, csurgalékvízben, figyelőkút vizében, felszíni vízben).

(2) Az engedélynek tartalmaznia kell különösen:

- a) a hulladéklerakó kategóriáját;
- b) a hulladéklerakóban lerakható hulladékok jegyzékét, e körben:
 - ba) a hulladékok típusainak meghatározását,
 - bb) a hulladéklerakón elhelyezhető hulladék össz mennyiségét, valamint szükség szerint az egyes hulladéktípusok maximálisan elhelyezhető mennyiségét;
- c) a hulladéklerakó kiépítésre engedélyezett teljes befogadóképességét;
- d) a hulladéklerakó műszaki védelmi rendszerének kiépítését, a hulladéklerakó üzemeltetéséhez szükséges kiszolgáló építmények, berendezések kiépítését, illetve beszerzését;
- e) a hulladék átvételre és a lerakás technológiai eljárásaira vonatkozó követelményeket;
- f) a hulladéklerakó megfigyelési és ellenőrzési eljárásaira vonatkozó követelményeket, beleértve az e rendelet 3. számú melléklet 3. B. pontja szerinti, rendkívüli esetre megállapított tervnek megfelelő ellenőrzési követelményeket;
- g) a lezárás és utógondozás előzetes követelményeit;
- h) az engedélyesnek a felügyelőség számára történő évenkénti adatszolgáltatási kötelezettségeit;
- i) települési hulladékok lerakása esetén a biológiailag lebomló szervesanyag-tartalom Hgt. 56. § (7) bekezdése szerinti csökkentésére vonatkozó követelményeket;
- j) a települési szilárdhulladék-lerakóban technológiai céllal (lerakóhelyi útépítés, takarás, területkiegyenlítés stb.) felhasználható inert hulladék mennyiségét.

(3) A létesítési engedéllyel rendelkező hulladéklerakó üzembe helyezése előtt a felügyelőség köteles ellenőrizni, hogy a hulladéklerakó kiépítettsége, felszereltsége, az ott foglalkoztatottak felkészültsége megfelel-e a létesítési engedélyben előírt feltételeknek.

A hulladéklerakó üzemeltetése

11. § (1) A hulladéklerakó üzemeltetését a felügyelőség által jóváhagyott üzemeltetési terv szerint kell végezni.

(2) Az üzemeltetési tervnek tartalmaznia kell különösen:

- a) a hulladék beszállítási-átvételi szabályait;
- b) a hulladéklerakás technológiai előírásait, és a lerakáshoz kapcsolódó szükséges védelmi intézkedéseket és a hulladéklerakó-gáz kezelési tervét;
- c) a lerakás irányításának és ellenőrzésének módját, szabályait;
- d) a lerakási technológia során alkalmazott létszám- és eszközigényeket;
- e) a lerakott hulladék nyilvántartásának rendjét;
- f) a mérési, megfigyelési és ellenőrzési rendszert;
- g) a hulladéklerakó üzemeltetésével kapcsolatos tűzvédelmi, munkavédelmi, őrzésvédelmi, rendészeti, szervezeti és működési utasításokat és szabályzatokat;
- h) kárelhárítási tervet.

(3) A kárelhárítási tervnek tartalmaznia kell az esetleges üzemzavarokból, továbbá a rendkívüli külső hatásokból eredő környezetszennyezés megelőzéséhez, illetve a bekövetkező károk elhárításához szükséges intézkedéseket, a felhasználható anyagokat és felszereléseket, valamint a védekezés rendjét.

(4) Az üzemeltetőnek a hulladéklerakó működtetéséhez külön jogszabályban meghatározott szakképzettséggel rendelkező környezetvédelmi megbízottat kell alkalmaznia, és a hulladéklerakó dolgozói számára a szakmai továbbképzést, oktatást biztosítania kell.

12. § A hulladéknak a hulladéklerakón való átvételét megelőzően a beszállításkor – illetve ugyanazon típusú hulladék sorozatos beszállítása esetén az első alkalommal – a hulladék birtokosának igazolnia kell, hogy a beszállított hulladék az adott hulladéklerakón, a vonatkozó engedélyben előírt feltételek szerint átvethető, és kielégíti az e rendelet 2. számú mellékletében előírt átvételi követelményeket.

13. § (1) Az üzemeltetőnek a hulladék átvételekor (beérkeztetés):

- a) ellenőriznie kell, hogy a hulladék típusát és minősítését (veszélyességét) megállapító dokumentáció megfelel-e az előírásoknak, és azonosítható-e a beszállított hulladék és annak mennyisége;
- b) szükség szerint ellenőrzéseket kell végeznie arra vonatkozóan, hogy a beszállított hulladék megfelel-e a birtokos által átadott, a hulladék minősítését tartalmazó dokumentációban meghatározottaknak;
- c) el kell végeznie az e rendelet 2. számú melléklet 2. pontjának végrehajtása céljából a hulladék szemrevételezéssel történő vizsgálatát a hulladéklerakóra való beérkezési helyen és a lerakás helyén. Ha szemrevételezéssel a beszállított hulladék összetétele nem állapítható meg, reprezentatív mintavétel szükséges.

(2) Nyilvántartást kell vezetnie a lerakott hulladék mennyiségéről és jellemzőiről, különösen:

- a) a hulladék eredetéről,
- b) a termelő, birtokos megjelöléséről,
- c) a beszállítás időpontjáról,
- d) veszélyes hulladék lerakásakor a lerakás pontos helyéről.

(3) A reprezentatív mintavételből származó vizsgálati eredményeket és a mintákat legalább 1 hónapig meg kell őrizni.

(4) A hulladéklerakó üzemeltetője a hulladéklerakón fogadott egyes szállítmányok átvételekor minden esetben írásos átvételi elismervényt köteles adni.

(5) Ha a hulladéklerakó üzemeltetője egy adott hulladékszállítmányt vagy annak egy részét nem veszi át, akkor a visszautasításról haladéktalanul értesítenie kell a felügyelőséget.

14. § (1) A hulladéklerakó üzemeltetője rendszeresen köteles ellenőrizni és nyilvántartani az engedélyben foglalt előírások betartását, különös tekintettel a következőkre:

- a) az elsődleges technológiai építmények és berendezések (lerakó-, tárolóterek, hulladéklerakó-gáz kezelő rendszer, illetve műtárgyak) műszaki állapota és állapotváltozása;
- b) a hulladéklerakó szivárgásának, illetve a csurgalékvízgyűjtő rendszerének megfigyelésére szolgáló eszközök, berendezések működőképessége;
- c) a felszín alatti vizek minőségének alakulása, meghatározott gyakorisággal figyelemmel kísérve az engedélyben meghatározott komponenseket, az ott meghatározott megfigyelési területen;
- d) a hulladéklerakó területéről elvezetett szennyvizek (pl. csurgalékvíz, szennyezett csapadékvíz) minősége;

e) a biztonsági célokat szolgáló létesítmények és berendezések, vízelvezető és vízkezelő rendszerek működőképessége.

(2) A hulladéklerakó üzemeltetőjének az üzemeltetés során alkalmaznia kell az e rendelet 3. számú melléklete előírásainak megfelelő ellenőrzési és megfigyelési programot.

(3) Az ellenőrzési és megfigyelési eljárások során észlelt környezetszennyezésről az üzemeltető köteles a felügyelőséget 8 napon belül értesíteni, illetőleg a szennyezés megszüntetésére vonatkozó hatósági rendelkezésekben előírtakat azonnal megkezdeni, és saját költségén végrehajtani.

(4) Az üzemeltetőnek a mintavételezéseket és a minták elemzését az erre akkreditált laboratóriummal kell végeztetnie.

15. § A felügyelőség a hulladéklerakó engedéllyel nem rendelkező, nem üzemszerű, illetve az engedélyben előírtaknak nem megfelelő működtetése esetén a hulladéklerakó üzemeltetését korlátozza, felfüggeszti, illetőleg az üzemeltetőt a hulladéklerakó lezárására, valamint környezetszennyezés vagy környezetkárosodás esetén kármentesítésre kötelezi.

A hulladéklerakó lezárása és utógondozása

16. § A felügyelőség az üzemeltetőt határidő tűzésével a hulladéklerakó egészének vagy egy részének lezárására kötelezi, ha

a) az engedélyben meghatározott és a lezárásra vonatkozó feltételek teljesülnek;

b) az arra hatáskörrel rendelkező hatóság vagy az üzemeltető a lezárást kezdeményezi.

17. § (1) A hulladéklerakó lezárására vonatkozó kötelező határozatban a felügyelőség utógondozási időszakot határoz meg. A felügyelőség az utógondozási időszak véghatáridejének meghatározásakor figyelembe veszi azt az időtartamot, ameddig a hulladéklerakó még veszélyt jelenthet a környezetre.

(2) A lezárt hulladéklerakó karbantartásáért, megfigyeléséért és ellenőrzéséért az utógondozási időszakban az üzemeltető felelős az e rendelet 3. számú mellékletében foglaltak figyelembevételével.

(3) Az utógondozás időszakában az üzemeltető köteles az észlelt környezetszennyezésről a felügyelőséget értesíteni, és a szennyezést megszüntetni, valamint az esetleges környezetkárosodás felszámolására vonatkozó hatósági rendelkezéseket a saját költségén végrehajtani.

18. § (1) A meglévő hulladéklerakók esetében Hgt. 56. § (5) bekezdésében foglaltak alapján 2003. január 1-jéig környezetvédelmi felülvizsgálatot kell végezni.

(2) A környezetvédelmi felülvizsgálat keretében a hulladéklerakó üzemeltetője elkészíti és a felügyelőségnek jóváhagyásra benyújtja a hulladéklerakó további működésére, illetőleg fejlesztésére vonatkozó intézkedési tervet, melynek tartalmaznia kell a 9. §-ban foglalt követelmények teljesítését biztosító tervrészleteket, adatokat és minden egyéb rendezési, fejlesztési tervet.

(3) Az intézkedési terv alapján a felügyelőség dönt arról, hogy a hulladéklerakó üzemeltetése ideiglenesen folytatható-e a tervben foglaltak megvalósításáig.

(4) A felügyelőség a jóváhagyott intézkedési terv alapján határidő kitűzésével engedélyezi a szükséges beruházási munkák megvalósítását. A határidő legfeljebb az (5) bekezdésben meghatározott időpontig terjedhet.

(5) A felülvizsgálat alapján tovább működtethető lerakók esetében az e rendelet mellékletei szerint a fejlesztésre vonatkozó intézkedési tervben meghatározott műszaki építmények, hulladékvizsgálati, átvételi, kezeléstechnikai, ellenőrzési és megfigyelési feltételek rendelkezésre állását legkésőbb 2009. január 1-jéig teljesíteni kell.

(6) Az e rendeletben meghatározott előírásoknak nem megfelelő hulladéklerakók lezárásáról a felügyelőség intézkedik.

Jelentéskészítés és adatszolgáltatás

19. § (1) Az engedélyben előírt gyakorisággal, de legalább évenként egyszer – első ízben 2003-ban – az üzemeltető az e rendelet 3. számú mellékletében foglaltak alapján összefoglaló jelentést készít a felügyelőség részére a hulladéklerakó üzemeltetése és utógondozása alatt végzett ellenőrzésekről, megfigyelésekről a gyűjtött vizsgálati eredményekről.

(2) Az üzemeltetőnek, az (1) bekezdésben meghatározott összefoglaló jelentést, legkésőbb a tárgyévét követő év április 30-áig meg kell küldenie az illetékes felügyelőség részére.

Záró rendelkezések

- 20. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
(2) E rendelet veszélyeshulladék-lerakók létesítésére vonatkozó szabályait 2002. január 1-je után kell alkalmazni.
(3) A 2001. július 16-a és e rendelet hatálybalépése között engedélyezett hulladéklerakókra a meglévő hulladéklerakókra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályukat veszítik a köztisztasággal és a települési szilárd hulladékkal összefüggő tevékenységekről szóló 1/1986. (II. 21.) ÉVM–EüM együttes rendelet 10–11. §-ai.
(5) Az e rendelet 5. § (1) bekezdés *bc*) pontja szerinti előkezelést 2002. december 31-től kell alkalmazni.

21. § Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK tanácsi irányelvvel összeegyeztethető rendelkezéseket tartalmaz.

1. számú melléklet a 22/2001. (X. 10.) KöM rendelethez

Hulladéklerakó kialakításának követelményei

1. A hulladéklerakó elhelyezése

1.1. Hulladéklerakó helyének megválasztásánál az alábbi követelményeket kell figyelembe venni:

Hulladéklerakót az országos és a területi hulladékgazdálkodási tervben foglalt célokkal, feladatokkal és a település rendezési tervével, valamint helyi építési szabályzatával összhangban, az országos településrendezési és építési követelmények betartása mellett lehet telepíteni.

A hulladéklerakó csak ipari övezetben, illetve – a rendezési terv alapján – külterületen létesíthető. A hulladéklerakó telekhatára és a meglévő vagy a település(ek) általános rendezési tervében kijelölt összefüggő lakóterület, illetve lakott épület(ek), védett természeti területek, mezőgazdasági területek között a védőtávolságot a környezetvédelmi felügyelőség állapítja meg, amely nem lehet kevesebb, mint

- veszélyeshulladék-lerakó esetén: 1000 m,
- nem veszélyeshulladék-lerakó esetén: 500 m,
- inerthulladék-lerakó esetén: 300 m.

A hulladéklerakó helyének kiválasztásánál

- a területfejlesztési,
- a terület- és településrendezési,
- a tájvédelmi,
- a föld mint környezeti elem, különösen a termőföld védelmével kapcsolatos,
- a geotechnikai, környezet- és vízföldtani,
- a felszíni és felszín alatti vízvédelmi,
- a levegőtisztaság-védelmi,
- a közegészségügyi,
- a természetvédelmi,
- a hulladékgazdálkodási,
- a tűzvédelmi

szempontokat figyelembe kell venni, különös tekintettel a következő követelményekre:

- = a hulladéklerakó határának lakó- és üdülőövezetektől, vízi utaktól, csatornáktól, felszíni vizektől, mezőgazdasági és lakott területektől való távolsága,
- = ivóvízbázisok védőidomainak, védőterületeinek helyzete, előfordulása,
- = a terület külön jogszabályok szerinti szennyeződés érzékenysége,
- = a terület földtani és hidrogeológiai adottságai,
- = árvíz, felszínsüllyedés, felszínmozgás (csúszás) veszély a területen,
- = természeti vagy kulturális örökség védelme.

Hulladéklerakó nem telepíthető:

- a területfejlesztési és területrendezési, valamint településrendezési tervek alapján alkalmatlannak ítélt területeken,

- erősen erózióveszélyes területeken,
 - felszíni mozgásveszélyes területeken,
 - minden olyan karsztos, erősen tört szerkezetű, tagolt kőzetösszetű területen, ahol a felszínen vagy a felszín alatt 10 méteren belül mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények, illetve tektonikailag erősen tagolt kőzetösszetű területek találhatók,
 - külön jogszabály szerint az üzemelő és távlati ivóvízbázisok, ásvány- és gyógyvízhasznosítást szolgáló vízkivételek kijelölt vagy kijelölés alatt álló belső, külső védőövezetein, illetve hidrogeológiai „A” védőterületein,
 - természeti oltalom alatt álló területen,
 - energiaszállító vezeték védősávjában,
 - működő vagy felhagyott mélyművelésű bánya felszakadási területén belül, ha a mozgások még nem konszolidálódtak, illetve bányaművelésre előzetesen kijelölt terület fölött,
 - olyan földrengésveszélyes területen, ahol a várható földrengés maximális erőssége VI. fokozatú a Medvegyev–Sponhauer–Karnik skálán,
 - árvíz-, belvízveszélyes, illetve ármentesítéssel nem rendelkező területen,
 - magas talajvízállású területen (a hulladéklerakó szigetelőrendszerének fenékszíntje alatt a mindenkori maximális talajvízszint, illetve a felszín alatti víz nyomásszintje legalább 1,0 méterre legyen).
- Veszélyeshulladék-lerakó a külön jogszabály szerint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen nem létesíthető.

1.2. A hulladéklerakót csak akkor lehet engedélyezni, ha a hulladéklerakó telepítési jellemzői (tekintettel a fenti követelményekre, és a szükséges védelmi intézkedésekre) arra engednek következtetni, hogy a hulladéklerakó nem okoz jelentős környezeti veszélyt.

2. A csurgalékvizek és csapadékvizek kezelése és minőségük figyelemmel kísérése

A csurgalékvizek és a csapadékvizek kezelése és minőségük figyelemmel kísérése során az alábbi intézkedéseket kell végrehajtani, különösen:

- a lerakott hulladékon átszivárgó csurgalékvíz ellenőrzése,
- annak megelőzése, hogy felszíni víz és/vagy csapadékvíz kerüljön a lerakott hulladékba (inert hulladék-lerakónál nem kötelező alkalmazni),
- a csurgalékvíz gyűjtése, olyan csurgalékvíz gyűjtő és szigetelőrendszer kiépítésével, hogy a lehető legkisebb mértékűre csökkenjen a csurgalékvíz felhalmozódása a hulladéklerakó alapjánál,
- a hulladéklerakón gyűjtött, a környezetre, az emberi egészségre, a környezethasználatokra kockázatot jelentő csurgalékvíz és csapadékvíz olyan kezelése, hogy azok minősége megfeleljen a jogszabályokban és szabványokban az elvezetésre előírt követelményeknek.

3. A hulladéklerakó kialakítása

Az egyes hulladéklerakó kategóriákra vonatkozó szigetelés kialakításának követelményeit az e rendelet 1–3. függelékei mutatják. A követelmények az e rendelet hatálybalépése után épülő hulladéklerakókra vonatkoznak.

3.1. A hulladéklerakót úgy kell kialakítani, hogy ne szennyezze a felszín alatti és a felszíni vizeket, valamint a körülötte elhelyezkedő földtani közeget. A földtani közeg, a felszín alatti és felszíni víz védelmét a működési időszakban természetes anyagú réteg és az aljzatszigetelés együttes alkalmazásával, a lezárás utáni időszakban az aljzatszigetelés megléte mellett a természetes anyagú réteg és felső (lezáró) szigetelés együttes alkalmazásával kell elérni.

3.2. A földtani közeg szigetelési és szennyezőanyag visszatartó-képességének hatékonyságát az határozza meg, hogy a hulladéklerakó alatti és a hulladéklerakót körülvevő geológiai, hidrogeológiai és geotechnikai feltételek megfelelő védelmet nyújtanak-e a földtani közeget és a felszín alatti vizet fenyegető potenciális veszély elhárítására.

A hulladéklerakó alapját és oldalait olyan természetes anyagú rétegből kell megépíteni, amely legalább az alábbiakkal egyenértékű szivárgási tényező értékeket és vastagsági követelményeket elégít ki:

- veszélyeshulladék-lerakónál: $k \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s; vastagság ≥ 5 m,
- nem veszélyeshulladék-lerakónál: $k \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s; vastagság ≥ 1 m,
- inert hulladék-lerakónál: $k \leq 1,0 \times 10^{-7}$ m/s; vastagság ≥ 1 m,
(m/s=méter/másodperc).

Amennyiben a fenti tulajdonságokkal rendelkező természetes szigetelőréteg nem áll rendelkezésre, úgy ezzel egyenértékű szivárgási tényező értéket biztosító minimum 0,5 méter vastagságú kiegészítő épített szigetelőréteg kialakítása szükséges. Egyenértékűnek tekinthető az a két szigetelőréteg, amelyeket az alkalmazás feltételei mellett azonos kumulatív transzport jellemez.

3.3. A hulladéklerakó szigetelése

3.4. Ha az előzetes felmérések alapján a hulladéklerakó környezetre gyakorolt hatásának vizsgálatát követően megállapítást nyert, hogy a hulladéklerakó nem jelent potenciális veszélyt a földtani közegre a felszín alatti vagy a felszíni vízre, a levegőre, a felügyelőség jogosult a fenti 3.2. és 3.3. pontban foglalt követelmények mérséklésére.

3.5. A tervezett hulladéklerakó területén a szivárgási tényező meghatározásához használandó módszerre vonatkozóan külön útmutató jelenik meg. A csugalékvíz gyűjtő és szigetelési rendszer kialakítására, valamint a hulladéklerakó lezárásához szükséges felületi szigetelés kialakítására vonatkozó technikai eljárásokra vonatkozóan külön útmutató jelenik meg.

4. Hulladéklerakó-gáz ellenőrzése

4.1. Megfelelő intézkedéseket kell tenni a hulladéklerakóban termelődő gáz feldúsulásának és migrációjának ellenőrzésére (e rendelet 3. számú melléklete).

4.2. A hulladéklerakóban termelődő gázt minden olyan hulladéklerakóban gyűjteni kell, amelyben biológiailag lebontható hulladékot fogadnak. Üzemeltetés közben a gázkinyerést biztosítani kell. A gázt kezelni és lehetőség szerint hasznosítani kell.

4.3. A 4.2. pont szerinti gázt úgy kell gyűjteni, kezelni és felhasználni, hogy a környezet szennyezésének és az emberi egészség károsításának veszélye a lehető legkisebb legyen.

5. A hulladéklerakó működéséből származó zavaró hatások és veszélyek

Intézkedéseket kell tenni, hogy minimumra csökkenjenek a hulladéklerakó működésére visszavezethető zavaró környezeti hatások, illetve veszélyek, amelyek az alábbi formákban jelentkezhetnek:

- légszennyezés, elsősorban a hulladéklerakó kiporzásából származó porterhelés, valamint kellemetlen szaghatások,
- szél által elhordott anyagok okozta területi szennyezés,
- forgalom okozta zaj- és rezgésterhelés,
- madarak, kártékony kisméltörök, rovarok elszaporodásából származó károkozás,
- aeroszolok képződése,
- tüzesetek.

6. A hulladéktömeg elcsúszás elleni és a lerakó szigetelésének süllyedés elleni állékonysága

A hulladékot a hulladéklerakón úgy kell elhelyezni, hogy biztosítva legyen a hulladéktömeg és az ahhoz tartozó szerkezeti elemek stabilitása, különös tekintettel a megcsúszások elkerülésére. Épített szigetelőréteg alkalmazásakor meg kell győződni arról, hogy a hulladéklerakó aljzata – figyelembe véve a hulladéklerakó kialakítást – biztosítja-e a stabilitást ahhoz, hogy elkerülhető legyen a szigetelőréteget veszélyeztető süllyedéssel földmozgás.

7. A hulladéklerakó őrzése

A hulladéklerakót kerítéssel körül keríteni és őrizni kell, hogy a hulladéklerakóra való illetéktelen bejutást megakadályozzák. A kapukat munkaidőn túl zárva kell tartani. Az ellenőrzési rendszer és az egyes létesítmények megközelítési rendszere tartalmazzon olyan intézkedési programot, amely jelzi és távol tartja az illegális hulladéklerakást a hulladéklerakó építményeitől.

8. A hulladéklerakó főbb kiegészítő építményei

8.1. A hulladéklerakót – a beszállított hulladék tömegének megállapítása céljából – a gyűjtő-szállító járművek mérésére alkalmas mérleggel (hídmérleg) kell felszerelni.

8.2. A hulladéklerakót úgy kell bekeríteni és olyan véderdőt (többszintes, sűrű, fás-bokros zöld sáv) szükséges létesíteni, hogy a hulladéklerakóról a hulladék ne szóródjék ki a közutakra és a környező földterületekre.

8.3. A hulladéklerakó területén kezelőépület szükséges, amelyben a számítógépes nyilvántartás feltételeit, valamint a dolgozók külön jogszabály szerinti ¹szociális helyiségeit is biztosítani kell.

8.4. A hulladéklerakó területén az elektromos energia ellátásról, a térvilágításról, a vízellátásról, valamint a kommunális szennyvízelvezetésről és -kezelésről gondoskodni kell.

2. számú melléklet a 22/2001. (X. 10.) KöM rendelethez

Hulladék átvételével kapcsolatos követelmények

1. Általános követelmények

1.1. A különböző kategóriákba tartozó hulladéklerakókban átvehető hulladékok típusait e rendelet 5. §-a határozza meg. Az alábbi követelményeket figyelembe kell venni az egyes hulladéklerakók saját – vagyis az e rendelet 10. § (2) bekezdés b) pontja szerinti, az engedélyben meghatározott átvehető hulladékok – jegyzékének összeállításánál.

1.2. Egy meghatározott hulladéklerakó kategória esetében az átvételi követelményekre vonatkozó előírásokat az alábbiak figyelembevételével kell megállapítani:

- a hulladéklerakót körülvevő környezet (elsősorban a földtani közeg, a felszín alatti és a felszíni vizek) védelme,
- a környezetvédelmi rendszerek (pl. kiépített műszaki védelem (aljzat) és csurgalékvíz-kezelő rendszerek) védelme,
- a hulladéklerakón belüli kívánatos hulladékstabilizálódási folyamatok védelme,
- az emberi egészség veszélyeztetése elleni védelem.

Az engedélyben előírásra kerülő, a hulladék tulajdonságára alapozott átvételi és lerakási követelmények:

- a lerakásra kerülő hulladék összetételének ismerete,
- a lerakásra kerülő hulladék biológiailag lebontható szerves anyag mennyiségének korlátozása,
- a szerves hulladék komponensek biológiai lebonthatóságával kapcsolatos követelmények (6. §) betartása,
- egyes meghatározott védelmi követelmények teljesíthetőségével kapcsolatban a kockázatos anyagok mennyiségére vonatkozó korlátozások,
- egyes meghatározott védelmi követelmények teljesíthetőségével kapcsolatban a kockázatos anyagok potenciális és várható atmoszférai tulajdonságaira vonatkozó korlátozások,
- a hulladék és a keletkező csurgalékvíz ökotoxikológiai tulajdonságainak ismerete.

2. A hulladék vizsgálatának és átvételének általános szabályai

Helyszíni ellenőrző vizsgálat. Ez gyors ellenőrző módszerekből áll, amelyek célja megerősíteni, hogy a hulladék azonos-e a lerakó engedélye szerint átvehető és a kísérő okmányban leírt hulladékkal. A helyszíni ellenőrző vizsgálat a hulladékszállítmány szemrevételezéssel történő átvizsgálásából, szükség szerint reprezentatív mintavételből áll a hulladéklerakón való kirakás előtt és után.

3. Mintavétel hulladékból

A hulladékból történő mintavételt és vizsgálatokat az érvényes szabványosított módszerek alapján kell végezni.

3. számú melléklet a 22/2001. (X. 10.) KöM rendelethez

Ellenőrzési és megfigyelési eljárások, valamint nyilvántartási kötelezettség az üzemeltetési és utógondozási fázisban

¹ Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés és munkakörülmények általános egészségügyi követelményeiről szóló 25/1996. (VIII. 28.) NM rendelet.

1. számú függelék

INERT HULLADÉKLERAKÓ SZIGETELÉSE

2. számú függelék

NEM VESZÉLYES HULLADÉK-LERAKÓ SZIGETELÉSE

3. számú függelék

VESZÉLYES HULLADÉK-LERAKÓ SZIGETELÉSE